

IBBY NOVICE

POSLANICA IBBY: KNJIGA SE SPOMINJA

‘Ko sta Arno in njegov oče prišla do šole, se je pouk že začel.’

V moji domovini Estoniji znajo to vrstico skorajda vsi ljudje na pamet. To je prva vrstica knjige z naslovom ‘Pomlad’ izpod peresa estonskega pisatelja Oskarja Lutsa, ki je izšla leta 1912.

‘Pomlad’ govori o življenju otrok v majhni podeželski šoli v Estoniji ob koncu 19. stoletja. Oskar Luts je opisoval svoje otroštvo. Arno je pravzaprav Oskar Luts kot otrok.

Znanstveniki proučujejo stare listine in nato pišejo zgodovinske knjige. Te govorijo o dogodkih, ki so se zgodili, vendar pa iz njih redko lahko razberemo, kako so živeli navadni ljudje.

Knjige z zgodbami se spominjajo stvari, ki jih v starih listinah ne najdemo. Ne morejo nam, na primer, povedati, o čem je deček, kakršen je bil Arno, pred sto leti razmišljal na poti v šolo, o čem so takrat sanjali otroci, česa so se bali in kaj jih je razveseljevalo. Knjiga se spominja tudi staršev teh otrok, spominja se, kakšni so želeli biti in kakšno prihodnost so želeli svojim otrokom.

Seveda lahko tudi danes pišemo knjige o starih časih in te pogosto ponujajo zelo razburljivo branje. Toda pisatelj, ki živi danes, ne more poznati niti vonjev in okusov niti strahov in radosti daljne preteklosti. Današnji pisatelj namreč že ve, kako se bo razpletla zgodba in kako bo potekalo življenje ljudi v preteklosti.

Knjiga se spominja časa, v katerem je bila napisana.

Iz knjig Charlesa Dickensa lahko izvemo, kakšno je bilo v resnici življenje dečka na ulicah Londona sredi 19. stoletja – v času Oliverja Twista. Skozi oči Davida Copperfielda (skozi Dickensove oči torej) spoznamo zelo različne osebe, ki so živele v Angliji v sredini 19. stoletja – spoznamo odnose med njimi in kako so nanje vplivali njihove misli in čustva. David Copperfield je namreč v mnogih pogledih upodobitev Charlesa Dickensa. Dickensu se torej ni bilo treba ničesar izmisliti, stvari je preprosto poznal.

Iz knjige lahko izvemo tudi, kako je bilo Tomu Sawyerju, Huckleberryju Finnu in njunemu prijatelju Jimu, ko so ob koncu 19. stoletja, ko je Mark Twain pisal o njihovi pustolovščini, pluli po reki Misisipi. Odlično je poznal razmišljanje takratnih ljudi, saj je živel med njimi. Bil je eden od njih.

V književnih delih so najverodostojnejši tisti opisi življenja ljudi v starih časih, ki so bili napisani v času, ko so ti ljudje živeli.

(Prevod: *Jana Ambrožič*)

Pokroviteljica praznovanja 2. aprila 2011:
Estonska sekcija IBBY (www.eltk.ee)

International Children's Book Day
 The Book Remembers
 2nd April 2011

INTERNATIONAL BOARD ON BOOKS FOR YOUNG PEOPLE **iBbY**

Rahvusvaheline lasteraamatupäev
 Raamat mäletab
 2. aprill 2011

(c) Design by Jüri Mildeberg and Jüri J. Dubov, 2010

AINO PERVIK, rojena leta 1932, je ena najvplivnejših pisateljic sodobne estonske književnosti za otroke. Diplomirala je na Univerzi v Tartuju, in sicer iz finski-ugrofijskih jezikov. Napisala je 47 knjig za otroke, piše tudi prozo in poezijo za odrasle. Njena dela so prevedena v angleški, nemški, japonski, litvanski, ruski jezik in druge jezike. Številna so bila prirejena tudi za gledališče in film. V svojih delih nam pogumno ponuja nenavadne domišljajske svetove, ki z očarljivimi liki in napetimi dogodivščinami pomagajo otrokom razumeti globlja bivanjska vprašanja, kot so ohranjanje ekološkega ravnovesja, nesmiselnost vojne, navzkrižja med kulturami, iskanje identitete, svobode in usode, dobro in zlo. Dotakne se tudi perečih težav, s katerimi se soočajo otroci v današnjem svetu. Prejela je številne nagrade, med drugim leta 2004 častno listo IBBY.

JÜRI MILDEBERG (poznani tudi pod umetniškim imenom Mildebergius), rojen leta 1965 v Talinu, je svojo poklicno pot začel kot slikar in grafik in se je uveljavil na obeh področjih ustvarjanja. Njegova dela so vsako leto na ogled na samostojnih razstavah po vsem svetu, od Finske do Japonske. Do zdaj je ilustriral približno 20 knjig. Mildebergove slike so vse prijetno popačene; izražajo tako razigran, absurden smisel za humor kot tudi toplino, prijaznost in skrivnostnost. Umirjene barve očarajo gledalca in ga vabijo v umišljeni svet domišljije, ki ga ustvarja. Velike površine se izmenjujejo z drobnimi detajli, vse pa ima svoj namen. Slike nas vabijo k razmišljanju in tudi raziskovanju ter odkrivanju številnih plasti njegovega dela. Mildeberg je za svoje delo prejel številna priznanja in nagrade, med drugim leta 2008 častno listo IBBY.